

Rellegir o reformar

No crec que sigui exagerat dir que es palpa en el clima polític del Principat un cert debat sobre la necessitat de revisar el consens constitucional al voltant del tema de l'autogovern. A les portes del relaxament polític canicular, apareixen setmanalment reflexions sobre la insatisfacció que provoca el model autonòmic vigent creat a partir de l'actual Constitució. Una insatisfacció que neix de la incapacitat manifesta de visualitzar el fet diferencial català d'una manera definitiva, més enllà de lectures conjunturals tan generoses com breus en el temps, provocades només per l'interès aritmètic passatger d'assegurar una majoria estable.

Davant d'aquesta insatisfacció generalitzada, diversos interlocutors polítics han manifestat la necessitat de repactar una nova lectura de la Constitució, o plantejar obertament la necessitat d'una reforma del text constitucional, que permeti a l'autogovern català sortir de l'homogeneïtzació dissolvent de l'actual model autonòmic. La relectura és teòricament la solució més pragmàtica. De fet, és la que va proposar Jordi Pujol en la seva conferència al Club Siglo XXI de Madrid, on va reclamar la necessitat d'un pacte no conjuntural que faciliti una lectura de la Constitució no restrictiva que permeti a Catalunya assolir realment el seu estatus diferencial en el marc d'un estat plurinacional com és, teòricament, l'espanyol. El president de la Generalitat demana, una vegada més, que a Madrid llegeixin bé, que siguin generosos un cop més, i que es deixin d'interpretacions que primen els elements d'homogeneïtat per sobre dels d'heterogeneïtat que contempla el text constitucional. L'experiència de la generositat transitòria del PSOE —limitada temporalment a la durada de l'acord amb CiU, com s'ha vist després— fa que les lectures generoses semblin, si més no d'entrada, extremadament fràgils i caducables. Des de les mateixes files de CiU van sorgint aquests dies propostes que van més enllà de relectures, per iniciar-se en la via de la reforma constitucional. La setmana passada, en una entrevista publicada

per aquest setmanari, el mateix secretari d'organització de CDC advocava per la necessitat de reformar la Constitució perquè "reconegui d'una manera més evident la realitat plurinacional de l'estat, sense trobar-se subjecta a permanents interpretacions conjunturals" i doni resposta "des d'un punt de vista estructural a una necessitat més gran de sobirania pròpia de les nacions que avui configuren Espanya". També la Joventut Nacionalista de Catalunya s'ha situat en aquesta línia. Contra les veus que reclamen la reforma de la Cons-

titució es diu que amb l'actual majoria de les Corts espanyoles no està garantit que una reforma comportés una millora del text. Segurament. Però l'argument també és aplicable, paraula per paraula, a aquells que batejant-se pragmàtics reclamen només de rellegir-la: els encarregats d'efectuar la "nova lectura" serien matemàticament la mateixa majoria sospitosa.

També Josep Antoni Duran i Lleida demanava fa pocs dies un pacte que reconegui la sobirania de les nacions que integren l'estat espanyol. Ho feia també a Madrid, que s'ha convertit sembla en terra de predicació. El líder d'UDC, un dels polítics catalans que més producció teòrica nacionalista desgrana darrerament, advertia també que el reconeixement de la plurinacionalitat no pot

dependre dels acords conjunturals a què puguin arribar determinades forces polítiques en l'àmbit estatal. Com la seva. I admetia que les generositats interpretatives que es fan sota acord conjunturals no es fan per convicció dels qui subscriuen, sinó per interessos passatgers, que desapareixen quan desapareix la conjuntura aritmètica que els ha fet necessaris, desfent-se en alguns casos el camí recorregut.

Hauré de veure si aquestes reflexions superaran l'estadi de reflexió de saló de club selecte o d'universitat d'estiu, i tindran una plasmació en l'acció política. No cal dir que a hores d'ara, gairebé vint anys després de l'aprovació de la Constitució, sembla més difícil i menys eficaç organitzar cursos accelerats de recuperació de lectura constitucional no restrictiva, que revisar el text per posar la lletra més clara. ■

PERE MARTI

"Sembla més difícil i menys eficaç organitzar cursos accelerats de recuperació de lectura constitucional no restrictiva, que revisar el text per posar la lletra més clara."